

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/107/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123216756
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7123216756.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Moniky Tobiašovej v právnej veci starostlivosti o maloletú: T. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Y., dieťa rodičov matky: H. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, XXX XX H., t. č. R. XXX, XXX XX R. a otca: U. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, XXX XX H., prechodne bytom H. XXX, XXX XX H., pr. zastúpený: JUDr. Attila Képes, advokát, so sídlom Jókaiho 1, 045 01 Moldava nad Bodvou, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Mestského súdu Košice č.k. 12P/116/2023 -66 zo dňa 24. októbra 2023, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Otec sa podaným návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil styk maloletej T. s matkou a zaviazal matku výživným v sume 100,- Eur mesačne. Spolu s neodkladným opatrením podal návrh vo veci samej, ktorým by sa manželstvo rodičov mal. T. rozviedlo a upravili sa práva a povinnosti k maloletej na čas po rozvode.

2. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že:

„Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 27.9.2023 z a m i e t a.“

3. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“); § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, 2, 3, § 329 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

4. Súd prvej inštancie uviedol, že otec neosvedčil, v čom spočíva nevyhnutnosť okamžitého zásahu súdu do pomerov maloletej. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že maloletá sa nachádza u matky, ktorá a o ňu osobne a celodenne stará, pričom otec navrhoval, aby súd upravil styk maloletej s matkou a uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 100,- Eur mesačne.

5. Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. d), f), g), h) CSP. Uviedol, že matka svojim odchodom zo spoločnej domácnosti znemožnila pokojný a harmonický rozvoj osobnosti maloletej, ktorá je spätá s riadnou návštevou materskej školy. Na rozdiel od osady v R., ktorá je husto obývaná marginalizovanou rómskou populáciou a hrozbou bakteriálnych, vírusových a iných infekčných ochorení. Poukázal, že matka nedokáže riadne vykonávať svoje práva a povinnosti vo vzťahu k maloletej, keďže jej osoba nie je na to schopná z hľadiska jej nedostatočného rozumového, finančného a zodpovednostného prístupu k maloletej, nezabezpečuje zákonom žiadanú perspektívnu a ani mravnú výchovu maloletej vzhľadom k tomu ako sa správa. Matka nie je schopná zabezpečiť pre maloletú takú životnú úroveň ako otec, je nezamestnaná, žije z dávok,

pričom je odkázaná na pomoc v núdzi. Tiež nevie riadne komunikovať v štátnom jazyku pričom slovenský jazyk ani len neovláda. Namietal, že kolízny opatrovník v M. žiadnym spôsobom riadne neprešetril pomery v domove matky. Navrhol napadnuté rozhodnutie zmeniť v zmysle návrhu.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP, v spojení s ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že napadnuté uznesenie je vecne správne.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

10. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

11. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne; z tohto hľadiska je potrebné skúmať aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Z uvedeného vyplýva, že pre splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné osvedčenie vyššej miery intenzity narušenia záujmu maloletého na napĺňaní jeho všestranných potrieb (čo vyplýva práve z predpokladu nevyhnutnosti bezodkladného zásahu, aby tento záujem maloletého bol ochránený); z toho na druhej strane vyplýva, že pre splnenie podmienky nevyhnutnosti bezodkladnej úpravy pomerov maloletého pôjde zrejme v praxi predovšetkým o skutočnosti, ktoré evidentne zasahujú do konkrétneho záujmu maloletého na napĺňaní jeho všestranných potrieb.

12. Je potrebné poznamenať, že nariadenie predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia) je dôvodné iba za situácie, ak je potrebné bezodkladne vyriešiť situáciu, v akej sa maloleté dieťa ocitlo (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I ÚS. 347/06).

13. Po oboznámení sa s obsahom preskúmaného spisu je odvolací súd toho názoru, že napadnuté uznesenie je vo výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vecne správne. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, vzhľadom na krátku zákonnú lehotu na rozhodnutie, zúžený na tzv. osvedčovanie nároku na poskytnutie bezodkladnej ochrany porušeného alebo ohrozeného najlepšieho záujmu mal. detí.

14. V tomto konaní otec maloletého žiadal nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by sa upravil styk maloletej s matkou a zároveň žiadal zaviazať matku výživným vo výške 100,- Eur. Dôvodil nehygienickým prostredím, v ktorom matka maloletej žije ako aj tým, že matka maloletej nezabezpečuje perspektívnu a ani mravnú výchovu maloletej.

15. V predmetnej veci má odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne v prejednávanej veci vyhodnotil, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, pretože nebola splnená podmienka naliehavosti veci a potreby neodkladného opatrenia a okamžitého zásahu formou neodkladného opatrenia. Aj podľa názoru odvolacieho súdu nemožno ustáliť, aby existovala potreba bezodkladne upraviť styk matky s maloletou T. v zmysle požiadavky otca. V konaní nebolo osvedčené porušenie či ohrozenie najlepšiemu záujmu maloletej, ktoré by vyžadovalo úpravu pomerov neodkladným opatrením.

16. Vychádzajúc z obsahu spisu a šetrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že styk maloletej sa realizuje s oboma rodičmi v rámci vzájomnej dohody. Maloletá sa nachádza u toho-ktorého rodiča aj niekoľko dní, na základe čoho možno konštatovať, že maloletá je vo faktickej starostlivosti oboch rodičov. Odvolací súd dodáva, že najvhodnejším riešením úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov, ktorí spolu nežijú, je práve vzájomná dohoda oboch rodičov. Je základným predpokladom zdravej výchovy maloletých detí, ktoré kultivovaným správaním rodičov, získavajú pozitívny vzor, pre riešenie konfliktných situácií v budúcnosti, ale tiež zbavuje dieťa od rozhodovania o tom, ktorého rodiča uprednostní.

17. K námietkam otca týkajúce sa hygienických a mravných pomerov v obydlí matky, podľa názoru odvolacieho súdu zo spisu nevyplýva, že by matka nebola schopná sa postarať o maloletú T., keď na základe opakovaného prešetrenia pomerov kolízny opatrovníkom bolo zistené, že obaja rodičia majú vytvorené podmienky a sú schopní sa o maloleté dieťa postarať. K prešetreniu pomerov v obydlí matky kolízny opatrovník vo svojej správe uviedol, že obydľie matky je štandardne zariadené funkčným nábytkom, miestnosť je vykurovaná, hygiena a kultúra bývania je na dobrej úrovni, v dome je čisto, upratané. Na základe čoho možno ustáliť, že o maloletú je náležite postarané a nevyplývalo, že by nemohla zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, že by zanedbávala svoje rodičovské práva a povinnosti a nemala záujem o maloleté dieťa a jeho výchovu, ktorú situáciu by bolo potrebné riešiť neodkladným opatrením.

18. Ako to vyplýva z obsahu spisu, mal. je vo faktickej striedavej starostlivosti oboch rodičov a otec by ním navrhovaným rozsahom styku prakticky obmedzil rozsah osobnej starostlivosti, ktorú v súčasnosti vykonáva. Jediným problematickým bodom, na ktorom dochádza k nedorozumeniam medzi rodičmi je nedodržovanie dohodnutého času odovzdávania dieťaťa po ukončení styku. Odvolací súd v tejto súvislosti apeluje na oboch rodičov, aby spolu efektívne komunikovali a dodržiavali vzájomné dohody, pretože je to jednoznačne v záujme dieťaťa. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je napriek tejto situácii dôvod pre bezodkladný súdny zásah, ktorý by síce upravil čas a miesto odovzdávania a preberania dieťaťa, fakticky by však obmedzoval možnosti otca stretávať sa s dcérou.

19. Otec podaným návrhom žiadal zaviazať matku výživným vo výške 100,- Eur. Odvolací uvádza, že tým, že sa maloletá T. nachádza vo faktickej starostlivosti oboch rodičov podľa dohody, každý z nich si vyživovaciu povinnosť plní v rámci vykonávania svojej osobnej starostlivosti o maloletú. Preto nie je dôvod pre uloženie povinnosti matke platiť výživné v nevyhnutnej miere neodkladným opatrením.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že otec spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal aj návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode súd prvej inštancie bude pokračovať v konaní vykonávaním dokazovania za účelom zistenia skutočného stavu veci potrebného pre rozhodnutie vo veci samej. Až po vykonanom dokazovaní a prejednaní veci bude možné ustáliť, ktorý z rodičov má lepšie predpoklady na zabezpečenie riadnej starostlivosti o mal. T., prípadne rozhodnúť o striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s prihliadnutím na najlepší záujem mal. T..

21. Za daného stavu odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie, preto ho potvrdil ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).